

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

berna, och blifwet fångad förån år 1748, 49, 50 och då hon i stor myckenhet om höstetiden inkommet i Rhus-Låns Norra Skärgård, imellan Strömstad, Romhamnen och Grafvarne. Från år 1752 till närwarande tid har hon i September, October, November och December månader, förr och sednare, stigit till berna, och uppå grund i Skärgården, utan för Göteborg, och wid Marstrand: orter, där hon i förra haft sit stamhåll. Och tyckes en blidare Försyn se på at dessa lefwande Rikedomar ej wägar längre dölska i sit djupa mörker, sedan Kongl. Majestät, uppå Rikens Ständers tillstyrkan år 1752, widtaget de allwärdigaste medel och utwägar, at igenom praemier och andra förmåner upphjelpa Saltssö-Fiskerierna.

Wetenskapen och handelaget at gela och saltas Sillen, war år 1752, (a) då Fisket började sit nybegynnelse, här å orten ljust aldeles ej obekant. Och har Insaltningfått mer och mer blifwet till fullkomlighet bragt, sedan Kongl. Majestät år 1754 den 27 April nådigst utfärdat et särskilt Reglemente för de Saltfiskerier, och Kongl. Commerce-Collegium sammanlagt år utgifwet en beskrifning om Sill- och Saltfiskerians och insaltning, erkänd af sielfwe Holländarna, hwaraf Utdrag blifwet här i Staden trykta, jämte öfwerlignare underrättelser, intrykta i Götteborgska Wäpnerblad, år 1754, N:o 42, och år 1755, N:o 27.

Ämnet fortsättes flera gånger.

(a) Det nyare Sille-hwarfswet räknas af andra från år 1753, och af Herr Prosten Jacobson, i sina Tabeller, uttrykt ifrån den dagen, som berättelsen om Prinsessan Sophia Albertinas Födelse antom. Hugnelig dag i flera städer!

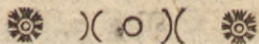
Swad Nytt i Staden?

den 26 Februar. 1759.

Korta Lärda Nyheter.

Februarius är andre Månaden i vårt borgerliga år, och leder sit mycket latinska namn af det urgamla ordet Februare, som icke hwar tusende förstår. Det betyder så mycket, som rensa de dödas grifter, och dermed försona de afledne. Högtiden Februus firades af de Romare i 12 dagar i slag wid denna tiden: då en swärm af Ynglingar lopp omkring i staden Rom med blossande faklor och warljus, at likasom å nyo inwiga och rensa densamma från all orätwisa. Gatorne jirades med nakne, men likwål bewäpnade Ynglingar, som goswo de förbigående en släng af piskan, hwilket ingen Patriot misshykte, emedan pisselängen i deras tankar gjorde folket fruktsamare. Kejsar Augustus har genom offentligt förbud affäffat denna dårskapen.

Hjortar stupade i denne månad för färdige Skytter, och bleswo et offer åt Jagt-Gudinnan Diana. Dyfvarne kalla denne Månaden Hornung; och Jägare föregifwa, at Hjorten faller wid denna tid sina horn. I Danfka Almanachan heter han Blide-Maaned, der före at han stundom synes lindrig. Han är i år, som tillföre, Januarii broder, mest dimbig och töknagtig. Fördom hade han 29 dar; men en år sedermera framtagen, och tillagd Augusti månad, Kejsar Augusto til ära. I hela Januarii Månad war ondt wäder, slask uppå fötten, och dimbor öfwer hufwudet. Jag mins ingen

ingen hel dag, som waret klar, före den 21 Febr. I
gra gångor blåste det alswarsamt. Härlig frukt af
dagars anmärkingar öfwer wäderleken! Wil
skänka mig en Thermometer, som duger?

Den 4de Febr. syntes et luft- eller Himmels-
fen, icke wet jag, huru många grader norr om månen
men det spade en cirkel, hwars diameter war
friskweligen stor. Luften war ganska klar, och
melstefnet stod aldeles öfwer mit lärda Zenith.

En gwig och Witter Skalk (a) mig mycken beder gör,
at han tillägnar mig, det honom sielf tillhör:
Här wacker versen är, jag mig doch frihet tar,
at säga; Deruti slått ingen del jag har.
In mindre står mig an, det lärda Namn at bära,
Som warit för wårt Kön och Grekeland en ära.
Wid Sapphos Verser man ej mina likna må;
Et steg på Helicon jag lägre ner wil stå.
At Steppen unna godt, jag mig wäl hägad finner,
Sist jag på bers derom mig intet yrat har.
Wch om min önskan rätt sin fulla framgång winner,
All wäldsamhet mot dem sig fåfång moda tar.
At hjertat gerna jag i Himlens wärd dem lämnar;
Men ingen tar för dem jag fälla nånsin ämnar.

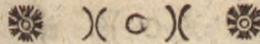
gaf i början mörkröda strålar ifrån sig, med stark
reflexion åt öster och wester. Sedan skilde det sig
half-cirkel, och drog sig från kläckan 6 til 7 uti en
färg och gulagrig färg längre til wester, och försm
ändteligen, til mångas innerliga fägnad, kläckan
8 om afsonen. Detta genomlärda rön har en
naturkunnig lärare upfatt, och dermed riktat
Samlingar.

Fastelags-Söndag firades fordom af
ge Christne med mycket fräfferi: hwarföre han
sades för **Köt-sundag** här i Sverige. Detta
ga öfwerflöd försonades föga bättre med **Fastelags**
rifet, som ingen fick undanbedja sig, icke en gång
ster-Fruerna.

Carnevalen kommer af Caro eller Carne
det är farwäl mit kött!

Hetwäg hålles likaledes för samma som **Zw
weg**, det är bort med mjölk. Hwit betyder mjölk
gamla Swenskan, och hon war ej mindre förbudet,
ost och smör, kött och ägg. In om **Hetwäg**
Zwitägg, at dermed utmärka två goda saker,
de måste bjuda farwäl på fete Lisdagen.

Aske-onsdag är sjerde dagen i denna

och med honom börjades den hårdare **Fastan**. Wäre
Catholiske Förfäder strödde aska på sina hufwuden, när
den heliga Swälteiden ingick; och deraf heter dagen
Aske=Onsdag. Har han någon tråta med Dömmel-
onsdag, så råkas wi wäl framdeles.

Innan jag wet et ord utaf, hwad jag skulle wi-
dare gripa til, får jag et **Fastelags=Nis** ifrån war hur-
tiga **Sappho**, som kännes ej wid sista lyck-önsningen.
Här höre wi Hännas egna stämmor.

En gwig och Witter Skalk (a) mig mycken beder gör,
at han tillägnar mig, det honom sielf tillhör:
Här wacker versen är, jag mig doch frihet tar,
at säga; Deruti slått ingen del jag har.
In mindre står mig an, det lärda Namn at bära,
Som warit för wårt Kön och Grekeland en ära.
Wid Sapphos Verser man ej mina likna må;
Et steg på Helicon jag lägre ner wil stå.

At Steppen unna godt, jag mig wäl hägad finner,
Sist jag på bers derom mig intet yrat har.
Wch om min önskan rätt sin fulla framgång winner,
All wäldsamhet mot dem sig fåfång moda tar.
At hjertat gerna jag i Himlens wärd dem lämnar;
Men ingen tar för dem jag fälla nånsin ämnar.

(a) Jag kan icke så noga skilja, antingen war Skaldens skrif-
wet Skald eller Skalk. Det sednare håller jag mig wid;
och tackar för öfrigt, både å egna och min Hjelpares wä-
gnar, för Nisfastan.

Rundgörelser.

En liten Hunde-kådja, af 3 til 4 alnars längd, är
bortstulen i förleden **Weka**. Lion som waret fångslad
deruti, önskar tjuwen lycka til, at hwarfen blifwa hängd
eller gripen: ägaren deremot lofwar 4 Dal. S:mt at
den, som skaffar tjuw och kådja til rätta.

På **Stockholms=Rällaren**, och 3 **Kemmare**, wän-
tas friska Gäster til friska **Östron**: jag lägger och til
friska

friska penningar. Orsaken, at Ostren äro ej mindre sällsynta än dyra, är det öfversködiga Sil = fisken, som löner mer än bryderiet med några Ostren. På Silslaren kostar hundradet 5 Dal. För träet, som här knäpt 300, får Bonden 10 Dal. nu för tiden.

Murmästare = Umbetet här i Staden, som bestå af 6 Mästare, försedde med 45 Arbetare, låter Allmoheten weta, at det har nu mera händerna aldeles ledigt. Detta är et bedröfweligt Himmels = teken i en stad, som utwiser så många ödetomter, men kanske få Besökare af de waragtigare Dignader.

Små Kyrko = Tidningar.

Uti Swenska Församlingen äro döpte i Gosse = och 2 barn: Wigde Skepparen, Olof Hultin, och Jungfru Cornelia Liljeberg: Åstwen Ryparen, Andreas Peterfon, och Jungfru Marger Nyberg: Begrafue, Jungfru Martha Christina Stads = Timmermannen, Thore Jonsson, och i Barn.

Uti Tyska Församlingen föddt i Gosse = barn. Uti Kronhus = Församlingen Wigde, Soldaten Carl Olof och Enkan Elin Niks Dotter: Soldaten Lars Wärd, och Enkan, Martha Jägersten: Död en fattig Man ifrån Brede Sökn i Wexler = Göthland.

Korta Stads = Nyheter.

Götheborgska Werel = Coursen.

	Onsdagen.	Ördagen.	
London	54 $\frac{1}{4}$	54 $\frac{1}{4}$	Dal. Rm.
Amsterdam	50 $\frac{1}{2}$	50 $\frac{1}{2}$	M: f Rm.
Hamburg	48 $\frac{1}{4}$	48 $\frac{1}{4}$	M: f Rm.

Ankommen är Skepparen Hans Lund ifrån New Castle med Skotskt Salt och Sliksstenar. Underligt, om Skotska och Sandsten, och kanske flera til bygne tjenliga stenar, ej finnas i sin och war Fädernesbygd!

Utgångne äro Skepparne, Eric Schallin til Hamburg med Sil, och James Stephen til Scotland med Järn och Brede. Resande är Herr Capitaine Hjerta ifrån Carlserona, som men med Fregatten Falk, och bor på Stockholms = Källaren.

Götheborgska Sagasinet.

den 5 Martii. 1759.

Författning af Historien om Götheborgska och Bohuslänska Sille = Fångsten.

Wälkomme åter, råcke Sille = Swärmar, och besöker än våra stränder, än papper! Hwar war det, som jag lemnade Er sista gången? I woren ännu icke rätt inkuarterade i Edra Tunnor. Jag smakade på Silslaken, och slutade i det samma med et tryffel, som lyser i de flesta Exemplaren. Det står N:o 27 för 36. Önskeligt, om inga wäsendteligare begås i dag, då jag kommer i bråk med Tunnor Sill.

Som förfstlingen af denna handelswara hade sin förnämsta afgang i Stockholm, och klagomål derifrån hördes, at Swenska Sillen, sagdad all war insigt, warret för löst inlagd, och icke nog packad, at ej förtiga, huru liten och stor, mager och fet, blifwet om hwar annan lagd, och sanmanblandad: så hafwer Kongl. Commerce = Collegium, at förekomma slika misbruk, utsedt och tillförordnat Sille = Buys = Skepparne, Häggren och Strandberg, at såsom Upsyningsmän i Götheborg, och närbelägna Skärgårdar, äga inseende öfwer Sillens gelning, Salt = och intågning. Hafwa desse Sill = Intendenter något at påminna; så är Resolumentet af den 8 April 1754 deras Regel, utom Under-